

III. évfolyam; 117. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1907. ==
novemb. 7. csütörtök.

Szerkesztőség:
Ujvidék, Kenyér-utca 55. sz.,
ahová a lap szellemi részét illető
közlemények intézendők. Ilyen
közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Ujvidék, 1907. nov. 6.

Három évvel ezelőtt, oly időben, midőn a szabadelvű többség megbontatlannak, uralma pedig megdönthetlenné látszott, Balla Aladár, akkori városi tiszti főügyész áldozatkészsége és Mayer József lelkes közreműködése megteremtették a Határőr-t, hogy hirdetője és harcosa legyen városunkban az ellenzéki törekvéseknek. Merész volt e vállalkozás, mert szemben találta magát mindazoknak nagy tömegét, kik úgy országos politikai mint városi életünkben a régi rendszernek voltak fegyverhordozói, de szükséges volt e nehéz vállalkozás, hogy ki ne haljon a régi korhadrt rendszer megváltoztatása iránt a lelkekben szunyadó vágy.

Megjelenése első percétől fogva mindenkor hű maradt a Határőr azon eszmékhez, melyeknek szolgálatába szegődött: mély meggyőződéstől áthatott szellemben hirdette a nemzeti küzdelem szükségességét, buzdította kitartásra a függetlenségi eszméknek napról-napra növekedő seregét és nem utolsó sorban vált tényezőjévé annak a diadalnak, melyet úgy a városi mint a politikai ellenzék az egész vonalon kivivott.

Ma, midőn a győztes többség kötelességei terhelik a függetlenségi pártot, újabb és komoly hivatása a Határőrnek: egyrészt ébren tartani a függetlenségi párt által hirdetett célok végleges megvalósulásában való hitet, másrészt felvenni a küzdelmet azok ellen, kik a viszonyokkal való bölcs számításból a függetlenségi párt ellen az elfeladás vádját készülnek kovácsolni. E mellett a Határőr továbbra is tárgyilagos bírálója és ellenőre lesz a város érdekeit érintő minden intézkedésnek. Ezek a szempontok vezettek akkor, midőn a „Határőr“ szerkesztéseért a felelősséget elvállaltam.
Dr. L. N.

A kivándorlás ellen.

A magyar gyáriparosok országos szövetezete, mely még ez év június havában tartott ankéten tanácskozott a kivándorlás kérdéséről, tanácskozásainak eredményét memorandumba foglalta és azt a képviselőháznak benyújtotta.

Ez a memorandum első sorban konstatálja, hogy a kivándorlás gazdasági életünket gyökereiben támadta meg s hogy most már nem lehet többé szó efemer jelenségről s a tekintetben utal azon

sajnálatos következményekre, amelyek már minden téren megnyilvánulnak. Így az ipar fejlődésének akadályaira, a társadalmi szervezettség meglazítására, amely jelenségek határozott cselekvésre hívnak fel. Az emlékirat hangsúlyozza, hogy a kivándorlás indokai egyfelől általános *világpolitikai* körülményekben, *Amerika* nagy vonzóerejében, másfelől *közgazdasági életünk* számos olyan szervi hibáiban gyökereznek, amelyek nem mostanában keletkeztek, hanem amelyek jelenleg csak fokozott mérvben lépnek előtérbe. Ezért minden olyan intézkedés, amely egy csapásra akarja megállítani a vérvesztésüket, hiábavaló törekvés, csak arra alkalmas, hogy a figyelem a baj és gyógyításának mélyen rejlő okairól eltereltesse.

Az emlékirat következőkbe foglalja össze az első sorban szükséges rendszabályokat: mindenek előtt szükséges az 1903. é. IV. tcikk reformja, még pedig abban az irányban, hogy a kivándorlási ügynökök intézménye érzékenyebb büntetéssel, szabadságvesztéssel büntetessék, a Kunard-társasággal kötött szerződés ennek megfelelően módosítsassék, a közigazgatási és vasuti tisztviselők pedig a kivándorlók szerzésének megkönnyítésétől eltiltassanak.

Az alkalmazandó rendszabályok második csoportja az 1903. é. VI. tcikk módosítására vonatkozik az útleveleket illetően, még pedig abban az értelemben, hogy azoknak kiadása a belügyminiszteriumban legyen központosítva, az ország déli határán levő hatóságoknak azonban az útlevelek kiállítás joga bizonyos megszorítások mellett továbbra is meghagyatik, mert ellenkező esetben a hazai ipart és kereskedelmet tesszük ki megszorításoknak. Ezzel karöltve ellen-propagandát is kellene szervezni, melynek az lenne hivatása, hogy a kivándorlókat az idegen országokban rájuk váró veszélyekre figyelmeztesse.

A javaslatok harmadik csoportja annak szükségességét hangsúlyozza, hogy az adórendszerünkben fenálló egyenlőtlenség mihamarabb megszüntetessék. De mindenek előtt kívánatos, hogy a gyári munkások, valamint a mezőgazdasági és iparvállalatok alkalmazottjainak első osztályu kereseti adója eltöröltessék. A szövetkezet a létminimum adómentessége mellett egy megfelelő személyi adó behozatalát tartja a leghelyesebb megoldásnak.

A javaslatok negyedik csoportja a munkásosztály táplálkozásának kérdésére vonatkozik s e tekintetben a husadó

reformjának szükségességét és a városok husellátásának szabályozását hangsúlyozza legelső sorban. A sör — mint az ipari munkások egészséges itala s a pálinka elleni legbiztosabb óvószer — árának leszállítását is kiválóan nagy fontosságúnak tartja. Ebben a keretben a munkaházak létesítésének tényleges segítése is sürgettetik. A gyári iparosok által sürgetett rendszabályok ötödik csoportja az iparpártoló és szociálpolitikai akciót, a munkások jólétét célzó intézmények fejlesztését, az ingyenes állami népoktatást és a terméketlen állami kiadások csökkentését öleli magába.

Az emlékirat végezetül arra utal, hogy a munkások földszerzési törekvéseinek kielégítése a legjobb, legbiztosabb ellenszere a kivándorlásnak s e célból ezen mozgalomnak egységes állami szervezése, különösen kizárólag magyarok által lakott vidékeken nagy eredményre vezetne, mert az üzérileg folytatott parcellázás a kivándorlás csökkentésére nem mutatkozik alkalmasnak.

A gyári iparosok szövetsége avval a kérelemmel fordul a képviselőházhoz, hogy az emlékiratban előadott és kifejtett rendszabályok mielőbbi s minél alaposabb tanácskozásnak képezzék tárgyát, hogy végrevalahára véget érjen a nemzeti erőket gyöngítő kivándorlás. A nemzeti kormánytól, mely úgy a kivándorlás kérdésével, mint a hazai ipar fejlesztésének s a munkások sorsának megjavításával komolyan és behatóan foglalkozik, bizton elvárható, hogy tárgyalásainak és ezen ügyek törvényhozói uton leendő véglegesítésének meglesz a kívánt eredménye. r.

APRÓ HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán hétfőn reggel részint hivatalos, részint családi ügyben Budapestre utazott; tegnap, november 6-án este ismét hazaérkezett.

Reformációl emlékünnepe. Az ujvidéki ág. hitv. ev. egyház kebelében fenálló „Tabitha“ nőegylet már évek óta szokta melegen s házias jellegű örömtünnepeket rendezése által megünnepelni a reformáció hajnalhasadásának emlékét. Ez idén túllépték a családias keretet, amennyiben szövetkezve az ev. ref. egyház hiveivel, nagyobb szabású ünnepeket rendeztek, mely folyó évi nov. hó 3-án tartatott meg *ar. Belohorszky Jánosné* úrnő, a „Tabitha“ nőegylet buzgó s fenkölt lelkű elnöknője védnöksége alatt a Mayer-féle vígadó dísztermében. Városunk intelligens közönségé-

VIZVEZETÉK

légszeszezeték, szivattyú és köz-

ponti fűtés berendezési vállalat.

BOGDÁNYI ÉS TÁRSA, Ujvidék, Vármegye-utca 5. szám. református templom mellett.

BIRÓ M. műszaki vállalat Budapest—Ujvidék.

készítése díjtalan. — Levélcím: a fiók-berendezés elkészültéig: Budapest, VI. Izabella-utca 68.

nek felekezeti elfogulatlanságát s társadalmi együlttérzését dokumentálja, hogy a megjelent díszes közönség sorában úgyszólván az összes felekezetek voltak képviselve, a mely tény annak szolgál bizonyosságául, hogy a reformáció eszméit manapság már nem egy vallásfelekezet, de az öszemberiség közkinceseinek tekintik. A 70. cs. és kir. katonazenekar *Csermák József* karmester szakavatott s gondos vezetése alatt precíz előadásával tarkított műsornak egyik fénypontja volt *Pálffy Jánosné úrnő* zongorajátéka, ki Gaál F. „Rhapszódiaját” játszotta el művészi precizitással s bravouros technikával. Az ünnepi beszédet *Jancsuskó László* titeli lelkész úr tartotta, ki úgy formailag, mind tartalmilag befezett, magasröptű beszédben buzdított a reformáció közkinceset képező eszméinek megbecsülésére s megvalósítására. — A delectanlizmus fogalmát messze tulszárnyaló, művészi lélek ihlette hegedűjátékkal gyönyörködtette *Jlg Gusztáv* úr Budapestről a közönsége, ki a Faust-fantáziában Gounod halhatatlan mester-művének annyi csodás varázsát interpretálta mesterien. Accompagnateurje, Dr. *Elschléger Dezső* finom routinnal kísérte a művészt. Ezután elszavalta még *Hermann Ella* kisasszony sok bájjal s természetességgel Luther diadalmi énekét. A minden tekintetben kiválóan sikerült estélyt tánc követte, mely a hajnali órákig tartott. A fényes anyagi és erkölcsi siker *Gutsohn János* s Dr. *Elschléger Dezső* főrendezők, valamint ifj. *Lütze Rezső*, a nőegyletet tevékeny titkáranak fáradhatatlan buzgólkodásának eredménye.

Kimutatás a rendőri bejelentési hivatal f. október havi ügyforgalmáról: ujvidéki lakosok új felvétele: 260, lakváltozásuk 680; cselédek új felvétele 102, helyváltozásuk 770; idegenek magánháznál 240, vendéglőkben 986; kir. ügyészség által letartóztatva 87, elbocsátva 31; városi kórházban felvétel 118, elbocsátás 96. Mint központi kézbesítő hivatalhoz beérkezett kikézésre 1475, amelyek közül sikerrel kikézésített darab 1444, mint kinyomozhatatlan visszaadatott 31. Házasság kötések: 37, ujszülöttek: 76, elhaltak: 73. Értesítések adtak magán feleknek: eredménnyel 860, eredmény nélkül 42, hatósági közegeknek eredménnyel 600, eredmény nélkül 103, főposta és vasut részére eredménnyel 306, eredmény nélkül 63. Összesen: eredménnyel: 1766, eredmény nélkül 208, eredményes lakcim kiadatott %-ban 80%. Kiadatott külhoni utlevél 90, igazolási jegy 5, cselédkönyv 13. Megfigyelő lap összesen megfektetve 940.

Hazug tudósító. A „Népszava” vasárnapi száma „a kutyaszövetség rémuralmából” címmel egy minden ízében tendenciózus hazug közleményt hoz Ujvidékről. A közlemény megemlékezve arról, hogy Ujvidéken a mesterek nagy része — a munkások túlzott követeléseinek teljesítését megunva és ki nem bírva — megalakította a mesterek szövetségét és a szervezett munkások kizárását határozta el, a többi között a következőket írja: „Tuczakov kőmivestermester azon munkáltatók közé tartozott, aki nem ült fel az uszítók hóbortjának, hanem dolgoztatott munkásaival. Ezt a kutyaszövetség természetesen rossz néven vette. Megbizta tehát elnökét, Pekló Bélát, hogy lépjen érintkezésbe Tuczakovnak Krausz nevű

építészével és birja rá, hogy lépjen ki a cég kötelékéből. Pekló Béla ezen kötelezettségének eleget tett és Krausznak szíveségeért 10 ezer koronát ajánlott fel. Krauszt ezen óriási összeg megszédítette s azonnal kilépett a Tuczakov-cég kötelékéből.

Midőn a kutyaszövetség ezen célját elérte, feljelentést tett a hatóságnál Tuczakov ellen, hogy egy háromemeletes ház építését vállalta el, holott kőmivestermesteri képzettséggel arra nincsen joga. A hatóság kiküldte Zaumbauer alkaptányt tizenhat gyalogos- és lovasrendőrrel, hogy Tuczakov épületén szüntesse be a munkát. Midőn a munkáltató tiltakozni próbált ezen jogtalan erőszakoskodás ellen, csaknem ostrom alá vették az építkezést, amelynek állványairól korbácsokkal zavarták le a munkásokat.

A munkaszünet azonban csak két napig tartott. Krausz építész ugyanis becsapva érezte magát, mert a kutyaszövetség nem utalta ki neki az ígért tízezer koronát, ennél fogva újból beállott Tuczakovhoz cégtársnak s a munka újra folyik.

Utána jártunk a dolognak és megtudtuk, hogy a munka beszüntetése igenis a hatóság részéről megtörtént akként, hogy miután Tuczakov János kőmivestermesternek emeletes házat építeni jogosultsága nincs és felelős építőmestert a hatóság ismételt felszólítása dacára napokon át állítani nem tudott, Zanbauer alkaptány Hegyi rendőrelőnök kíséretében az illető építkezésnél megjelent, a munkát betiltotta, amely rendelkezésnek a munkások engedelmességek is. Minden egyéb része a közleménynek merő fantázia, elejétől végig hazugság, de persze az is az önérzetes szervezett munkásokhoz tartozik, hogy hazug hírekkel az ország más helyén lakó elvtársaikat a hatóságok és munkaadók ellen izgassák.

Központi fűtés. A budapesti pósta és táviróhivatal központi palotájában a napokban lett rendeltetésének átadva a *központi táviró* új otthona. A műszaki tudomány legújabb találmányai és vívmányai fel lettek használva, hogy a magy. központi táviró oly tökéletes berendezésű legyen, a melyhez foghatóbb Európa egyetlen városában sem található. A központi táviró osztály a főposta palota III. emeletének a Koronaherceg- és Párisi utcai részén derékszög alakjában 110 méter hosszúságban, 17 méter szélességben és 10 méter magasságban épült s így a legnagyobb helyiséget képezi Budapesten. Nagyságra nézve összehasonlítva egyéb nagy termek építkezésével, a Vigadó nagy terme 600 négyszög méter, a királyi palota legnagyobb terme 800 négyszög méter, míg ellenben a táviró új otthona 1400 négyszög méter terjedelmű. E nagy teremben van elhelyezve 29 betűíró és 109 Morse-gép; külön állnak azok az asztalok, a melyek London, Páris, Berlin, Bécs és a nagyobb európai városok táviró forgalmát eszközlik. Egészen modern és a technika legújabb vívmányainak felhasználásával készült a nagy terem *fűtése és szellőztetése*. Óriási ventilátor naponta körülbelül 500.000 köbméter levegőt nyom a terembe. Mielőtt azonban a levegő a helyiségbe jut, szűrőkön a portól megtisztítatik. A fűtés részére a pincében elhelyezett magas nyomású gőzkazánok szolgálnak, a melyek a fenti nagy légmennyiséget fűtik, míg egy megfelelő gépészeti berendezés által a fűtőkamra nyáron

Ajánlkozik központi fűtés, szellőztetés, vízvezetési és csatornázási munkák tervezésére és készítésére. — Költségvetés és tervek

hűtésre szolgál és képes a naponta benyomott 500.000 köbméter levegőt öt fokkal a külső hőmérséklet alá hűteni. Az építkezési és berendezési költségek körülbelül egy millió és százezer koronát tesznek ki. A fűtési, szellőztetési és hűtési berendezést *Biró M.* budapesti cég készítette, a mit annál is inkább szívesen regisztrálunk, mert mint értesülünk, fenti cég Ujvidéken egy fiókvállalattal meg akar telepedni.

Tiszti szemle. E hó 4-én, hétfőn volt a tartalékos tisztek főszemléje, mely alkalommal sok-sokféle fényes egyenruha tarkította városunk mindennapi képét. A legújabb parancsok és rendeletek meghallgatása után a tartalékos tisztek ismét visszatértek lakóhelyükre s illetőleg cibil foglalkozásukba.

Időjárásunk egész komolyan és hirtelen télire változott. Mindszentek napján még meleg napsugaras idő kedvezett a sirokok látogatásának, de már 2-ra virradóra dér jelentkezett, 3. s 4-én pedig éjjeli fagy is volt s azóta R. 4—5° hideg mellett előkerültek ismét a téli rutrák, hivatalokban s magán házakban pedig megkezdődött a drága fűtés. Az időnek hirtelen megváltozása főleg a szőlőgazdákat lepte meg, akik egyre eső után esengtek, hogy a takarást végezhessek, de most eső nélkül is sietve végzik az elkésett munkálatokat a szőlőben.

Tolvajok a hajón. Csengery Géza, a máv „Imre” hajójának kapitánya, e hó 5-én megjelent a rendőrkapitányi hivatalban s ott panaszt emelt, hogy hajóján utóbbi időben ismételen fordultak elő zsebtolvajlások s ezek elkövetésének gyanuja Markovics Lyubomir és Csolics Szreten sabaci illetőségű suhancokat éri, akik többször utaztak hajóján s a kiket megjelenésével egyidejűleg elő is állított. A vallásra fogott suhancok közül Csolics beismerte több kisebb tolvajlás elkövetését, Markovics azonban tagad. A kapitányság mindkét suhancot letartóztatta és a nyomozást folytatja ellenük.

A felmentett őrmester. Városunk közönsége bizonyára még mindig élénken emlékezik arra a kettős, gyilkosságra, melynek folyó június 19-én éjjel Ritter Ferenc vendéglőse neje és leánya esett áldozatul. Veszelszki András zászlóalj kürtös őrmestert érte a gyanu, akit a gyanuokok alapján kihallgatása után Péterváradra szállítottak s azóta fogva tartottak. Majdnem 4 1/2 havi vizsgálati fogság után a hadi törvényszék a gyilkosságot beigazolvva nem látván, felmentő ítéletet hozott, minek következtében Veszelszki András e hó 5-én szabadult ki fogságából. A felmentés híre Ujvidék polgári köreiből csakhamar elterjedt s mint villám a derűtlenségből, hatott.

Műkedvelői előadás. „Az Ujvidéki Polg. Magyar Daloskör” helyiségében szerényen folynak a próbák „A tót leány” című népszínmű előadására, mely híre szerint f. évi december hó 1-én vasárnap kerül színre a Dúngyerszky-féle színházban. Városunk e lelkes csapata a legjobb műkedvelőit lépteti fel, úgy hogy az erkölcsi sikerért előre is gratulálhatunk. Az anyagi siker érdekében felhívjuk városunk színházba járó közönségét, ne mulassza el az előadást meglátogatni. Bővebb értesítéssel jövő számunkban szolgálunk.

Katonák esküje. E hó 1-én, Mindszentek ünnepén ezuttal csak a tartalékos katonák

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassza el **STEINER GYULA** férfi- és női divatárúházát az „Arany almához”-hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Mödlingi cipőgyár” raktárával szemben), megtekinteni, ahol is az összes e szakmába vágó cikkek, u. m.: férfi- és női-fehérműk, nap és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött-keztük, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb. a legnagyobb választékban kaphatók. 142

misét és szent beszédet hallgattak a templomban, utána pedig a kaszárnnyában esküt tettek. Az ujoncok esküje az idén december hó 2-ára halasztott, a legfelsőbb hadur jubileumi évnek kezdetére.

Végzetes dobás. Witz Ferenc sodronygyárában dolgoztak együtt Bogán József és Bloj Ádám szitakötő-szövedékek, akik különben jóbarátok voltak. E hó 4-én munka közben Bloj egy kis csomó drótot dobott csupa játékból, Bogán felé, akit szemén talált. Bogán hirtelen megmérgeződött a kezében levő fakalapácsot dobta társa felé, aki fején találva, nyomban összeesett. Dr. Koda Sándor hatósági orvos azonnal megjelent a helyszínen, agyrázkodást állapított meg és a vár. kórházba szállította a szerencsétlen Bloj Ádámot.

Az ujvidéki gyermekbarátok egylete e hó 17-én szegénysorsú gyermekek felruházása javára mulatságot rendez Mayer vigadótermében.

Az új cselédtörvény és cselédkönyvek. A f. évi november hó 1-én életbelépett új cselédtörvény a cselédkönyvek kiállítása ügyében akkép intézkedik, hogy ezentúl annak a községnek előjárósága fogja kiállítani a cselédkönyvet, ahová a könyvet kérő cseléd illetékes. Mondanunk sem kell, hogy ez az újítás a község érdekének is jobban szolgál, mint a jelenlegi törvény, amelynek értelmében a szolgálatba lépni kívánó cseléd a járás székhelyére köteles elmenni, ha a könyvre óhajt szert tenni.

Munkások kerestetnek. A Magyar Általános Részvénytársaság Tatán (Totis) komárom-megyei, borsód-megyei és esztergom-megyei bányáinál rögtön néhány ezer embert helyeztetne el, részint bányamunkára, részint felszíni munkára és ezek ügyességük és szorgalmukhoz képest 2-40—3 korona napibért keresnek, emellett tiszta lakást, olcsó étellemezést, a gyermekek ingyen iskolát stb. kapnak. A munkakeresők e végett *Dr. Japavicza György* gazd. tanácsnok hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt jelentkezhetnek.

A zsablyai telekkönyv. Zsablya községében széleskörű mozgalom indult meg, hogy az ottani járásbíróóság a telekkönyvi hatósággal felruháztassék, illetve, hogy a telekkönyvet Titéltől Zsablyára átvigyék. A község tekintélyesebb polgársága november 4-én küldöttséggel tisztelgett Nikolits Endre községi jegyző vezetésével dr. Széchenyi Tamás főszolgabírónál, aki a küldöttségnek komoly ígéretet tett, hogy mindent el fog követni, hogy a község évtizedek óta táplált eme kívánsága teljesedésbe menjen. Ígéretet tett, hogy kormányköröknél, a megyénél és a községnél el fog járni, hogy most már ha áldozatok árán is, a telekkönyv Zsablyára tétessék át. A küldöttség innen Gábris Endre járásbíróhoz ment tisztelgni, aki nagy alaposággal megvilágította a helyzetet, feltüntetve azokat a nehézségeket, amelyeket le kell küzdeni s kijelentvén a maga részéről, hogy szíve kizártnak tartja azt, hogy ha a kellő lépéseket megteszi Zsablya községe, az eredmény el maradjon.

Megyei restauráció. A megyénkúlf. é. dec. hó 17-én tartják meg az általános tisztújítást. Választani fog: I. Alispán az 1904. X. tc.-ben a VI-ik fizetési osztály részére megállapított

javadalmazással. II. 1 főjegyző, 1 főügyész és 1 árvaszéki elnök az 1904. évi X. tc.-ben a VII-ik fizetési osztály részére megállapított javadalmazással. III. 10 árvaszéki ülnök és 13 járási és 1 járásnélküli főszolgabíró és 2 I. osztályu aljegyző az 1904. évi X. tc.-ben a VIII-ik fizetési osztály részére megállapított javadalmazással. IV. 2 alügyész, 3 aljegyző és 8 szolgabíró az 1904. évi X. tc.-ben a IX-ik fizetési osztály részére megállapított javadalmazással. V. 2 aljegyző, 8 szolgabíró és 4 árvaszéki fogalmazó az 1904. évi X. tc.-ben a X-ik fizetési osztály részére megállapított javadalmazással. — A pályázati kérvények december hó 1-éig nyújtandók be.

Elvágott telefon kábel. Bajáról a Dunántúli részre annak idején telefon kábelt raktak le a Duna fenekén, hogy a hidmunkálatok munkatelepe és a város között közvetlen telefon összeköttetés legyen. Hogy a Duna megapadt, a kábel egy része szabadon maradt. Ezt a részt gonosz kezek baltával csupa kedvtelésből elvagták, úgy hogy a város és a munkatelep között megszakadt az összeköttetés. Ma azonban már megjavították a kábelt s így ismét megvan az összeköttetés. A csiny elkövetőjét keresi a csendőrség.

Egy millió az önálló banknak! Az önálló magyar bank még nincs ugyan meg, de egy millió korona már egészen biztosan van erre a célra, még pedig Szabadkán, a gazdagok városában. Vermes Gábor, az ismert szabadkai nagybirtokos ugyanis a napokban egész határozottsággal kijelentette, hogy a szabadkai bankokban elhelyezett, egy millió koronára rugó készpénzéhez nem nyúl hozzá, hanem a bankokban hagyja továbbra is, mindaddig, míg az önálló nemzeti bank létesül. Akkor annak a részvényeibe fekteti az egész összeget.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Dr. Tausz Fülöp topolyai ügyvédet az ügyvédek lajstromából törölte és Dr. Zsiros Aladár topolyai ügyvédet az ügyvédek lajstromába iktatta. Az előbb nevezett ügyvéd az irodájához tartozó iratokat Dr. Lestár Albert topolyai ügyvédnek adta át.

Ittasan a sineken. Napszamos létére is, görbe napot csinált Juhász András szabadkai lakos, aki addig szopogatta Noe nedűjét, míg becsipett. Ebben az állapotban megindult s addig botorkált, míg a vasuti sinek elé nem ért. Az alkohol által felizgatott fantáziája nem valami kellemes és fényes képet varázsolt eléje a jövőjét illetőleg, úgy hogy elhatározta, megváltik ettől a megunt életétől. Feltett szándékát végre is hajtotta, amennyiben a sinekre feküdt és várta, hogy a közeledő vasszörnyeteg elpusztítsa. Ámde a véletlen azt akarta, hogy az arra haladó csendőrök meglátták az öngyilkosjelöltet, akit visszaadtak az életnek, még mielőtt kárt tehetett volna magában.

Az árunyilatkozatok ellenőrzése. A kereskedelemügyi miniszter a külkereskedelmi statisztikára vonatkozó árunyilatkozatok dolgában rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz. E rendelet szerint 100 koronára büntetendők mindazok, a kik valótlan adatokat tartalmazó árunyilatkozatokat szolgáltatnak be. E bírságpénzek az országos tanonciskolai alapnak utalandók és közigazgatási uton hajtandók be.

Pártértekezlet Ujverbáson. Az ujverbási választókerület függetlenségi és 48-as pártja e hó 3-án Ujverbáson bizalmas értekezletet tartott, amelyen Dr. Balogh Ernő, a kerület országgyűlési képviselője is részt vett. Ezen az értekezleten Dr. Balogh Ernő a pártot egyuttal tájékoztatta a politikai helyzetről és megbeszélés tárgyát képezte a megyei törvényhatósági bizottsági tagválasztások ügye is.

Olcsóbb lesz a cukor. A magyar cukorgyárosok a cukoreladást november hónapra megkezdették és tekintettel a hanyatló nyerscukoriparra, az árakat métermázsánsként egy koronával leszállították.

Nincs többé éjjeli zene. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter egymás után adja ki olyan tárgyú rendeleteit, melyek valóban mély élettapasztalatra vallanak s a visszaélések vagy hiányok megszüntetését célozzák. A belügyminiszter egyik legutóbbi rendeletében a zeneengedélyek kiadását szorítja a legszűkebb térre, az éjjeli zenéket pedig szigorú büntetések terhe alatt végleg eltiltja.

A hetvenéves ember rekordja. Edward Weston, az amerikai gyaloglók championja nemrég elindult Portlandból Chicagóba, hogy az 1235 mérföldnyi utat gyalog tegye meg. S ezzel meg akarja dönteni azt a rekordot, melyet ezelőtt negyven évvel állított föl. Akkor ezt az utat 25 nap és 23 óra alatt tette meg, most azonban — hetven éves korában — 24 óra és 23 perc alatt akarja megtenni. Még mindig oly erősnek és egészségesnek érzi magát, mint negyven évvel ezelőtt. Később át akar menni Angliába, mely iránt különös előszeretettel viseltetik. Az angol gyalogló nemzet a Weston szerint a friss levegőn való tartózkodásuknak s örökös gyaloglásuknak köszönhetik remek testalkatukat s kitartásukat. Az angol, rövid utnál sohasem ül omnibuszra vagy közúti vasútra, hanem ily esetekben férfi, nő, öreg, ifjú mind gyalog megy. Amerika azonban Weston szerint mindig a diszeptikusok nemzete marad, mert Amerikában a városi nép szinte betegesen huzódzik minden gyalogjárástól s a lépcsőn való járástól.

Tanító sztrájk. Óbecse gazdag község s ma már azzal a nem irigylésreméltó elsőséggel dicsekedhetik, hogy kebelében ütött ki az eddigelé még szokatlan tanító-sztrájk. Oka pedig nemcsak egyszerű, hanem alig hihető! A különben gazdag község nemcsak nem fizette ki e hó 1-én tanítóit — pedig állami segély is van e célra — hanem a tantermek fűtéséről sem akar tudni, ami pedig az iskolás gyermekeknek is kárára lehet. Ezért a község elemi isk. tanítói — száma 36-an — sztrájkba léptek, más szóval: a tanítást beszüntették, amíg a község nem teljesíti kötelességeit.

Közgazdaság.

— **Állami faiskolák eladó csemetéi.** Az állami faiskolákban, tanintézetekben félmilliót meghaladó vadcesemete, gazdasági és díszfa, cserje, gyümölcsoltvány van készletben eladás céljaira. Egy-egy megrendelőnek 1000 darabnál többet nem adnak és a kedvezményes áron való kiosztásért a földművelési miniszteriumhoz kell folyamodni. A tényleges szállítási és csomagolási költséget azonban mindenkor

a folyamodó tartozik viselni. Lelkészek, tanítók, jegyzők, állami tisztviselők, földmivesgazdák fél, sőt esetleg kedvezményes árban is kaphatják a fákat és csemetéket. Magcsemeték és vadcsemetéket — amíg a készlet tart — kivételesen díj nélkül is adnak, de csak oly községi faiskolák számára, melyek megfelelő talajjal, fekvéssel, kerítéssel vannak ellátva, kezelőjüknek kellő szakismerete van. A községi faiskolák számára igényelt csemetékért legkésőbb 1908. január 1-ig kell beadni a kérvényeket.

— **Intézkedések a takarmányhiány enyhítésére.** A hosszantartó őszi szárazság egyik hátrányos következménye gyanánt az ország számos vidékén máris érezhető takarmány-szűke mutatkozik. Ezen a bajon enyhítendő, a földmivelségi miniszter az összes kincstári lomberdőben a takarmányozási célra szolgáló lomb-szedést, valamint az alomszedést díjtalanul megengedte. Nemkülömben felhatalmazta az illetékes hatóságokat, hogy a törvényhatósági stb. erdőkben hasonló engedélyeket adhassanak. Ugy halljuk, hogy a földmivelségi miniszter példáját számos magánbirtokos is követni fogja. Ezenkívül még aziránt is intézkedett a miniszter, hogy ország-szerte összeirassék és jegyzékbe foglalva annak idején közzététessék, hogy hol, kinél, mennyi és miféle eladó takarmány van készletben.

Felolós szerkesztő: Lusztig Nándor dr.

H I R D E T É S E K.

**Dr. Kovács
Kézipasztája**

Félhold védjeggyel valódi, 3 nap alatt minden kezét
gyöngéddé és fehérré varázsol. 1 korona 20 fillér.
Hozzávaló szappan 1 korona. 122

Főraktár: Gyógyszertár
Budapest, VI., Likt-Ferencvárosi-út 20.
Megjelenet új kiadású
*Törlő- és tisztító-
kiváratra ingyen és
bármitre

1675. szám. tkv. 1907.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. törvényszék 1907. évi 15,837/P. számú végzése követke-

tében dr. Lusztig Nándor újvidéki ügyvéd által képviselt **Brüll Ede és fia cég** javára **Kunszt Emilia** ellen 3000 kor. s jár. erejéig 1907. évi október hó 5-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2003 kor. 73 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: fűszerárúk, boltiállványok, bőrárúk, szeszesitalok, tűzifa és szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíróóság 1907. évi V. 1005/2. számú végzése folytán 3000 kor. tőkekövetelés, ennek és pedig 1900 kor. után 1907. szeptember 1. napjától, 1100 kor. után pedig 1907. évi szeptember hó 10. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 207 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedett lakásán Titelen leendő megtartására 1907. évi november hó 15-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kiltizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Titelen, 1907. évi november hó 2 napján.

Rex,
kir. bir. végrehajtó

Értesítés.

**A ROTTMILLER-féle
zártkörű
BOSTON-KURZUS**

az „Erzsébet“ szállodában, kedden, november hó 5-én kezdődik.

I-ső Kurzus este fél 6—7-ig.
II-ik Kurzus este fél 9—10-ig. 192

**Eladom, vagy bérbe adom,
akár azonnal,**

a Bem-utca 36. szám alatt lévő házamat, amelyben van egy utcai és egy udvari lakás.

Az utcai lakás 3 utcai és 1 udvari szobából áll a szokásos mellékhelyiségekkel.

VARGA GYÖRGY.

1-3 nyug. honvéd százados.

Fűszerkereskedő segéd,

ki a magyar, német és szerb nyelvet bírja és nappali üzletben már alkalmazva volt, azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok a fizetés megjelölésével és eddigi alkalmazásáról **SINGER M. FIAI** céghez **ZENTÁRA** küldendő. 1-2

H I R D E T M É N Y !

Kerestetik egy megbízható fordító, ki magyar nyelvű kiadványokat népies szerb nyelvre lefordít. Pályázni óhajtók felhivatnak, hogy ajánlatukat azonnal küldjék be Szekszárdra a m. kir. országos selyemtenyészési felügyelőség címére. A tiszteletdíj nyomtatott ivenkint tüntetendő ki. Közelebbi felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{8}$ K 1.50

$\frac{1}{4}$ K 3.—

$\frac{1}{2}$ K 6.—

$\frac{1}{1}$ K 12.—

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60. SZÁM.

Sorsjegyeink reklámtábláink által jelzett helybeli viszontelárúsítóknál eredeti árban kaphatók.